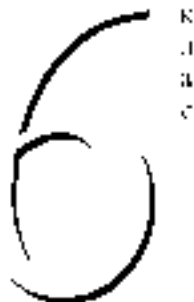

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

ДАВЕДНІК

ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

**Даведнік для вучняў устаноў
агульнай сярэдняй адукацыі**

2-е выданне

М а з ы р
«Белы Вецер»
2 0 1 4

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

УДК 811.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2Бей-922

Д13

С к л а д а л ь н і к **А. В. Ляўковіч**

Р э ц э н з е н т ы :

начальнік вучэбна-метадычнага аддзела рускай і беларускай моў і літаратуры
ДУА «Мінскі абласны інстытут развіцця адукацыі» *Р. П. Ільіна*;
кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры беларускай і рускай моў
УА «Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт» *І. У. Савіцкая*

Д13 Даведнік па беларускай мове. 6 клас : даведнік для
вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / [склад.
А. В. Ляўковіч]. — 2-е выд. — Мазыр : Белы Вецер, 2014. —
90, [2] с.

ISBN 978-985-542-510-7.

Даведнік змяшчае матэрыял па ўсіх тэмах курса беларускай мовы 6 класа, складзены ў адпаведнасці з новымі правіламі беларускай арфаграфіі. Правілы пададзены ў выглядзе схем і табліц, што дазволіць структураванаць матэрыял, зрабіць яго наглядным, палегчыць засваенне. Асабліва ўвага надаецца фарміраванню моўнай і маўленчай дзейнасці вучняў, выпрацоўцы арфаграфічных і пунктуацыйных навыкаў.

Рэкамендуецца вучням, настаўнікам беларускай мовы і літаратуры.

УДК 811.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2Бей-922

ISBN 978-985-542-510-7

© Ляўковіч А. В., склад., 2013

© Афармленне. ТАА ВД «Белы Вецер», 2013

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Змест

<i>Уступнае слова</i>	5
Самастойныя і службовыя часціны мовы	6
Назоўнік як часціна мовы	8
Назоўнікі агульныя і ўласныя, адушаўлёныя і неадушаўлёныя	9
Назоўнікі канкрэтныя і абстрактныя	11
Назоўнікі зборныя і рэчыўныя	12
Афіцыйны стыль	13
Род назоўнікаў	14
Назоўнікі агульнага роду	16
Змяненне назоўнікаў. Лік і склон назоўнікаў	17
Асновы назоўнікаў. Асаблівасці правапісу канчаткаў 1-га скланення (у давальным і месным склонах адзіночнага ліку)	19
Асаблівасці правапісу канчаткаў назоўнікаў 2-га скланення (у родным і месным склонах адзіночнага ліку)	20
Асаблівасці правапісу канчаткаў назоўнікаў 3-га скланення	23
Асаблівасці правапісу канчаткаў назоўнікаў у множным ліку	24
Скланенне прозвішчаў і назваў населеных пунктаў на <i>-оў,</i> <i>-ёў, -аў, -яў, -ін, -ын</i>	26
Рознаскланяльныя назоўнікі	27
Нескланяльныя назоўнікі	28
Спосабы ўтварэння назоўнікаў	30
Правапіс назоўнікаў з суфіксамі <i>-ак-, -ык-, -ік-, -ачк-, -ечк-</i> . . .	31
Мяккі знак перад суфіксамі <i>-к-, -чык-</i> і ў суфіксах <i>-аньк-, -еньк-</i>	31
Складаныя назоўнікі, іх правапіс	32
Правапіс НЕ, НЯ, НІ з назоўнікамі	34
Марфалагічны разбор назоўніка	34
Прыметнік як часціна мовы	35
Паглыбленне паняцця пра апісанне: спосабы апісання	37
Прыметнікі якасныя, адносныя, прыналежныя	38
Ступені параўнання прыметнікаў	40
Поўная і кароткая формы якасных прыметнікаў	41
Скланенне якасных і адносных прыметнікаў у адзіночным ліку	42
Скланенне прыметнікаў у множным ліку	43
Утварэнне, скланенне і правапіс прыналежных прыметнікаў	43
Асноўныя спосабы ўтварэння прыметнікаў	45
Прыметнікі з суфіксамі ацэнкі	46

Прыметнікі з суфіксам <i>-ск-</i> , іх правапіс	46
Правапіс <i>-Н-</i> і <i>-НН-</i> у прыметніках	48
Утварэнне і правапіс складаных прыметнікаў	48
Правапіс <i>НЕ, НЯ, НІ</i> з прыметнікамі	50
Марфалагічны разбор прыметніка	50
Лічэбнік як часціна мовы	51
Простыя, складаныя і састаўныя лічэбнікі	53
Колькасныя лічэбнікі і іх правапіс	53
Дробавыя лічэбнікі	57
Зборныя лічэбнікі	59
Парадкавыя лічэбнікі	60
Марфалагічны разбор лічэбніка	61
Займеннік як часціна мовы	62
Апавяданне і асаблівасці разгортвання думкі ў ім	63
Складаны план	64
Змяненне займеннікаў, іх утварэнне і правапіс	64
Марфалагічны разбор займенніка	72
Дзеяслоў як часціна мовы	72
Правапіс <i>НЕ, НЯ, НІ</i> з дзеясловамі	74
Неазначальная форма дзеяслова (інфінітыў)	74
Публіцыстычны стыль	76
Асабовыя дзеясловы	77
Безасабовыя дзеясловы	78
Зваротныя дзеясловы	79
Трыванні дзеяслова	79
Правапіс дзеясловаў з суфіксамі <i>-ава-</i> (<i>-ява-</i>), <i>-ыва-</i> (<i>-іва-</i>), <i>-оўва-</i> (<i>-ёўва-</i>)	80
Пераходныя і непераходныя дзеясловы	81
Змяненне дзеясловаў. Прошлы час	81
Цяперашні і будучы час	83
Спражэнне дзеясловаў	85
Спражэнне дзеясловаў <i>бегчы, есці, даць</i>	87
Лады дзеяслова. Абвесны лад. Умоўны лад. Загадны лад	88
Марфалагічны разбор дзеяслова	90
Спосабы ўтварэння дзеясловаў	91

Уступнае слова

Даведнік складзены ў адпаведнасці з праграмай 6 класа па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовамі навучання. Будова даведніка цалкам адпавядае падручніку для 6 класа (аўтары В. П. Красней, Я. М. Лаўрэль, С. Р. Рачэўскі). Складальнікам прадугледжана адпаведнасць кожнай схемы пэўнаму параграфу падручніка. Падача матэрыялу ў выглядзе схем і табліц, у якіх акцэнтавана ўвага на самае істотнае, дазваляе мінімізаваць час пры падрыхтоўцы да ўрокаў, хутка засвоіць матэрыял, лёгка запомніць і аднавіць яго, дапамагае паказаць узаемасувязь розных моўных узроўняў.

Купить в Беларусии: <http://belveter.by>

Даведачнае выданне

ДАВЕДНІК ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

6 клас

Даведнік для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

С к л а д а л ь н і к **ЛЯЎКОВІЧ** Ала Вітальеўна

2-е выданне

Галоўны рэдактар *С. Я. Шумак*

Вядучы рэдактар *І. А. Даманчук*

Мастак *А. М. Рогава*

Мастак вокладкі *А. М. Рогава*

Камп'ютарная вёрстка *І. А. Даманчук*

Падпісана да друку з арыгінал-макета 03.01.2014. Фармат 60x84 1/16. Папера афсетная. Друк лічбавы. Ум. друк. арк. 5,35. Ул.-выд. арк. 2,46. Тыраж 4013 экз. Заказ 23/5425107-1.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Пасведчанне аб дзяржаўнай гігіенічнай рэгістрацыі № 08-33-3.68371 ад 03.03.2010. Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Выдавецкі Дом «Белы Вецер». Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/35 ад 16.09.2013. 247760, г. Мазыр, вул. Савецкая, 198/4. Тэл./факс (0236) 32-51-03, 32-51-22. Філіял: 220007, г. Мінск, вул. Валадзько, 30, оф. 417. Тэл. (017) 224-66-89, 298-50-26, 298-50-27.

book.belveter.by. E-mail: book@belveter.by

Купить в Беларусии: <http://belveter.by>